Milletlerarası Mal Satımlarında Sözleşmeden Dönme

Avoidance of the Contract at International Sales of Goods

Prof. Dr. Mustafa Topaloğlu (Beykent University, Turkey)

Abstract

Avoidance the Contract is a kind of legal system arrangement which is adopted as a private law enforcement applied effortlessly, in the context of not to be performed delivery of goods in accordance with the contract. Merely, International Tendency in 20th century have fronted that avoidance of the contract is the “ultimum remedium” in the case of any breach of the contract. In several of modern sale law systems, for instance in German Law and Scandinavian Law systems, avoidance of the contract is a process which should be applied in the case of other enforcements are inadequate. The “Convention on International Sale of Goods (CISG)” which has stipulated the same solution way, has an important role in the formation of this modern tendency mentioned below. In accordance with the CISG enforcement of avoidance of the contract shall be exercised in the case of essential breach of the contract. Besides, In case of insubstantial breaches, the buyer is enabled to refer a possibility “the avoidance of the contract” as if the breach is a kind of material breach of the contract by giving additional period to the seller who the party in breach. Despite the additional period of time fixed him, in the case of the seller does not perform delivery of the goods the buyer shall have the right to avoidance of the contract.

1 Giriş

Sözleşmeyle tarafların yarattığı hukuk olan “lex contractus” un ancak tarafların ortak iradesiyle ortadan kaldırılabileceği, buna karşılık bir tarafın tek başına sözleşme ilişkisini sonlandıramayacağı Roma Hukukunda kabul edilmekteydi. XIX.Yüzyıl kodifikasyonlarında bir tarafa sözleşmeden dönme hakkı tanınmaya başlanmıştır. Ancak bu kodifikasyonlarda sözleşmeden dönmenin yarattığı malın iadesi gibi birtakım sorunlardan dolayı bu hakkın sınırlandırılması yoluna gidilmiştir (Atamer, 2005; Erkan 2013).

Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Viyana Konvansiyonu (CISG) da sözleşmeden dönme hakkının sınırlandırılmasında hukuk sistemlerini etkileyici bir rol oynamıştır. CISG uyarınca sözleşmeden dönmeye son çare olarak başvurulabilir. Bu bağlamda CISG, sözleşmeden dönebilmek için ihlalin esaslı olması veya esaslı olmayan hallerde de satıcıya süre verilerek ihlalin esaslı hale getirilmesini aramaktadır.

Konvansiyonda öngörülen sözleşmeden dönme hali dört türdür. Bunlar: satıcının sözleşmeyi ihlali (CISG m.49), alıcının sözleşmeyi ihlali (CISG, m.64), satıcı veya alıcının sözleşmeyi esaslı ihlal edeceğinin açık olması (CISG m.72), art arda teslimli sözleşmelerde taraflardan birinin münferit edimlerden birini ifa etmemesidir (CISG, m.73). (Yılmaz, 2013).

Aşağıda öncelikle alıcının sözleşmeden dönmesi hallerini ve inleyeceğiz. Daha sonra da esas itibariyle satıcının sözleşmeden dönme hallerine paralel olarak düzenlemiş bulunan satıcının sözleşmeden dönmesinin şartları ve sonuçlarına değineceğiz.

2 Alıcının Sözleşmeden Dönmesi

Alıcının sözleşmeden dönmesi genel şartlar itibariyle CISG m.49’da düzenlenmiştir. CISG m.49 (1), sözleşmeden dönmek için satıcıya iki imkan sunmakta, CISG m.49 (2) ise dönmenin tabi olduğu komplike bir süre sınırlaması getirmektedir. Sözleşmeden dönmenin hukuki sonuçları ise CISG m.81’de düzenlenmektedir (Huber, 2008).

CISG m.49 (1) “Alıcı aşağıdaki durumlarda sözleşmenin ortadan kalktığını beyan edebilir:(a) Satıcının sözleşmeden veya bu Antlaşmadan doğan yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmeme sözleşmeye esaslı bir aykırılık oluşturuyorsa veya (b) Teslim etmeme durumunda satıcı, alıcı tarafından 47. maddenin 1. fıkrası uyarınca verilmiş ek süre içinde malları teslim etmez veya verilmiş süre içinde bunları teslim etmeyeceğini açıklarsa” hükmünü öngörmektedir.

Kural olarak CISG m.49 (1) uyarınca alıcının sözleşmeden dönebilmesi için sözleşme ihlalinin esaslı olması gerekir. Anglo-Amerikan hukuk sistemi ülkelerinden İngiltere’de sözleşmeden dönmek için “condition” denilen bir yükümlülük ihlali aranarak CISG’de öngörülen esaslı ihlal şartına yakın bir şart öngörülmüştür. Yine aynı hukuk ailesine mensup ABD’de sözleşmeden dönme hakkının kullanımı bakımından esaslı ihlal kurumuna benzer bir sistem benimsenmiştir (Erkan, 2013).

Kara Avrupası (Continental) hukuk sistemlerinde satış sözleşmelerine ilişkin hükümlere bakıldığında genellikle CISG m.49 anlamında esaslı ihlal şartı aranmadan satıcıya sözleşmeden dönme hakkı tanınmaktadır (Yılmaz, 2013). Avusturya Medeni Kanununda (ABGB) de alıcın satım sözleşmesinden dönebilmesi, malın tamininin mümkün olmaması, ikame mal tesliminin aşırı masraf gerektirmesi gibi birtakım şartlara bağlanmıştır. Alman

Medeni Kanunu (BGB)'nin 2002 değişikliklerinden sonra satış sözleşmesinden her türlü dönme halleri ancak süre tayininden sonra mümkün hale getirilmiştir (Erkan 2013).

Türk Borçlar Kanunu (TBK) m.227'de hakime ayıba karşı tekeffül nedeniyle dönme hakkını kullanan alıcıya durumun haklı göstermesi halinde satılanın onarılması veya satış bedelinin indirilmesi konusunda takdir hakkı tanınmıştır. Yine satıcının temerrüdü halinde uygulanacak TBK m.212'nin atfı dolayısıyla uygulanacak 123.maddesine göre temerrüt nedeniyle alıcının satış sözleşmesinden dönebilmesi için satıcıya uygun bir süre tanınması gerekir. TBK'da yer alan bu hükümler aslında farklı tipte bir dönme hakkının sınırlandırılması olarak kabul edilebilir (Erkan, 2013).

Alıcının Sözleşmeden Dönmesinin Şartları

Alıcının sözleşmeden dönebilmesi için öngörülen ilk alternatif, sözleşmenin satıcı tarafından esaslı surette ihlal edilmesidir. Esaslı ihlal, CISG m.25'e göre belirlenir. CISG m.25'te esaslı ihlal, "*Taraflardan birinin sözleşme ihlali, diğer tarafı, sözleşme uyarınca beklemekte haklı olduğu şeyden önemli ölçüde yoksun bırakacak bir olumsuzluğa sebep oluyorsa, esaslıdır; meğer ki, böyle bir sonucu sözleşmeyi ihlal eden taraf öngörmemiş ve aynı konum ve koşullar içindeki makul bir kişi de öngöremeyecek olsun.*" şeklinde tanımlanmıştır. Buna göre esaslı ihlal, sözleşmenin ihlal edilmiş olması, sözleşmenin ihlali sonucu sözleşmenin karşı tarafının bu sözleşme uyarınca beklemekte olduğu şeyden önemli ölçüde yoksun kalması ve bu ihlalin ihlali yapan tarafından ve aynı konum ve şartlarda bulunan üçüncü kişi tarafından öngörülebilir olması halinde söz konusu olur (Goode, 2004). İhlal edilmiş sözleşmesel yükümlülüğün asli veya tali olması önemli değildir.

Bu ihlalin alıcının sözleşmeden haklı olarak beklediği menfaatten önemli ölçüde yoksun bırakacak bir olumsuzluğa (*detriment*) neden olması gerekir. Sözleşmenin esaslı ihlali sonucunu doğuracak olumsuzluğun mevcut olup olmadığı her somut olayda yargısal yorumla belirlenir (Dayıoğlu, 2011).

Ayrıca, CISG m.25'te olumsuzluğa neden olan ihlalin böyle bir sonuca doğuracağını satıcı tarafından veya aynı şartlar altında bulunan makul bir kişi tarafından da öngörülebilir olmasını şart koşturmuştur. Sözleşmenin yorumu sonucunda ihlalin olumsuz olduğu öngörülebiliyorsa ihlal esaslı sayılır. Eğer taraflar sözleşmede bir ihlalin açıkça esaslı ihlal sayılacağını kararlaştırmışlarsa yoruma gerek kalmadan satıcının ihlalin sonuçlarını öngörmüş olduğu varsayılır (Dayıoğlu, 2011).

CISG m.25 olumsuzluğun ne zaman öngörüleceği konusunda sessiz kalmıştır. Acaba satıcının öngörüsü sözleşmenin kurulduğu anda mı yoksa ihlalin gerçekleştiği anda mı aranacaktır? Bu husus tartışmalı olmakla birlikte bu zamanın ihlalin gerçekleştiği tarih değil de, sözleşmenin kurulduğu tarih olarak kabul edilmesi uygun olur (Goode, 2004).

Sözleşmenin esaslı ihlali, vaktinde ifa etmeme, kalıcı olarak ifa etmeme, sözleşmeye aykırı mal teslim etme, sözleşmeyle ilgili belgeleri hiç ya da gereği gibi teslim etmeme hallerinde ortaya çıkar. Bu dört halin gerçekleşmesi tek başına esaslı ihlal sayılmayıp, ayrıca alıcı açısından sözleşmeden beklediği menfaati önemli ölçüde azaltan bir olumsuzluğa neden olması ve bu olumsuzluğun öngörülebilir olması gerekir. Örneğin, bir sergi kataloğundaki küçük bir basım hatası esaslı ihlalin kabulü için yeterli değildir. Buna karşılık, alıcıya gösterilen cihazdan daha fazla elektrik çeken bir soğutma cihazının tesliminde esaslı ihlal hali yaratan olumsuzluk vardır (Atamer, 2005). Alıcı, ortaya çıkan bu olumsuzluk nedeniyle tazminat, semenin tenzili veya tamirat seçenekleri beklediği menfaati karşılayamıyorsa başvuracağı son çare sözleşmeden dönme olmalıdır.

Eğer satıcı, teslim borcunu hiç yerine getirmemişse ve alıcının CISG m.47 uyarınca tanımış olduğu makul ek süreden de yararlanmamışsa, alıcı artık sözleşmenin esaslı ihlal edildiğini ispat etmeden sözleşmeden dönebilir. Esaslı ihlal sayılmayan bir hal, bu suretle alıcının tanımış olduğu ek sürede satıcı tarafından ifada bulunulmaması nedeniyle esaslı ihlal haline gelmektedir. Kural olarak, ek süre tanıyarak sözleşmeden dönme, sadece teslim etmeme hallerinde söz konusu olur. Buna karşılık, sözleşmeye aykırı mal teslim edilmişse, bazı istisnalar dışında, ek süre tanımak, tek başına bu ihlali esaslı ihlal haline getirmez. Ayrıca yukarıda belirtilen esaslı ihlal halinin mevcut olduğunun ispatı gerekir (Atamer, 2005).

Alıcının Sözleşmeden Dönme Beyanı

CISG m.26, alıcının sözleşmeden dönme hakkını kullandığını satıcıya bildirmesi gerektiğini öngörmektedir. Bu husus, CISG, m.26'da "*Sözleşmenin ortadan kaldırılması beyanı, ancak diğer tarafa bildirimle yapılması halinde hüküm ifade eder.*" şeklinde ifade edilmektedir.

Esaslı ihlal hali mevcut olsa bile, alıcının dönme beyanı satıcıya bildirilmediği sürece kendiliğinden (*ipso facto*) sözleşme sona ermez. Hatta satıcıya verilen sürenin dolmuş olması dahi sözleşmenin kendiliğinden sona ermesi sonucunu doğurmaz. Her hâlükârda dönme beyanında bulunulması şarttır. Bu suretle sözleşmenin sona ermesi dönme beyanına bağlanarak, sözleşmenin devam edip etmediği konusundaki belirsizlik önlenmek istenmiştir (Yılmaz, 2013).

Dönme beyanına uygulanacak CISG m.27 uyarınca dönme beyanı gönderilmekle hüküm ve sonuçlarını doğurur. Gerçekten de CISG m.27 "*Antlaşmanın bu Kısımında açıkça aksi düzenlenmedikçe, sözleşme taraflarından birinin bu Kısma uygun bildirim, talep veya diğer bir açıklaması koşullara uygun araçlarla yapılmışsa, bu açıklamanın iletimindeki bir gecikme veya hata veya ulaşmamış olması açıklamada bulunan*

tarafı ona dayanmak hakkından yoksun bırakmaz.” hükmünü içermektedir. Buna göre uygun araçlarla gönderilen dönme beyanın yolda kaybolması veya geç gitmesi rizikolarına muhatap satıcı katlanacaktır. Aynı şekilde gönderme teorisi kabul edildiğinden dönme beyanı muhataba yöneltildiği anda hüküm ifade etmeye başlar (Yılmaz, 2013).

Sözleşmeden dönme beyanı herhangi bir şekil şartına tabi değildir. Bu nedenle yazılı ve sözlü yapılabileceği gibi, elektronik iletişim tekniği kullanılarak da yapılabilir. Hatta dönme sebebine açıkça yer vermek şartıyla ayıp ihbarı ile ya da ek süre ile birlikte dönme beyanının da gönderilmesi mümkündür (Erkan, 2013).

Zımni davranışlarla da sözleşmeden dönülebilir. Bunun için zımni davranıştan sözleşmeden döndüğü sonucunun açıkça çıkarılması gerekir. Örneğin, alıcının belirlediği ek süreye rağmen satıcı mal tesliminde bulunulmamış ve bunun üzerine alıcı aynı türden bir malı başka satıcıdan almış ve eski satıcıya karşı mahkemede dava açmışsa, artık satıcıdan ayrı bir dönme beyanı beklenmesine gerek yoktur (Yılmaz, 2013; Erkan, 2013).

Konvansiyon, sözleşmeden dönme beyanının yapılabileceği süre hakkında herhangi bir hüküm ifade etmemektedir. Mal teslim edilmemişse, satıcı, kural olarak, herhangi bir süre sınırlaması söz konusu olmadan dönme beyanında bulunabilir. Doğal olarak bu durumda iç hukukta geçerli olan zamanaşımı süresini dikkate almak gerekir. Eğer mal teslimi yapılmışsa dönme beyanı makul süre içinde satıcıya gönderilmelidir. Ayıplı mal tesliminde ise, makul süre, ayıp ihbarının satıcıya gönderildiği andan itibaren başlar (Yılmaz, 2013).

Satım Konusu Malın İadesi Zorunluğu

Genel olarak, mal teslim edildiği durumlarda alıcının dönme hakkını kullanabilmesi için malın iadesinin mümkün olmasını öngörülmektedir. CISG m.82 “*Alicinin, teslim aldığı malları, teslim aldığı andaki duruma esaslı surette yakın bir durumda iade etmesi imkansızlaşmışsa, sözleşmeyi ortadan kaldırma veya satıcıdan ikame mal talep etme hakkı düşer.*” hükmünü içermektedir. Buna göre, alıcı, teslim aldığı malı teslim aldığı andaki durumunda esaslı değişiklik olmadan iade etme imkanına sahip değilse dönme hakkını kullanamaz.

Satıcıya iade edilecek malların mutlaka teslim anındaki durumuyla birebir aynı olması gerekli değildir. Önemli olan söz konusu malların teslim anındaki durumlarına objektif olarak yakın olmasıdır. Bu anlamda maldaki önemsiz değişiklikler dikkate alınmaz. Alıcının dönmeyi beyan ettiği anda, iade edilecek malın teslim edilen andaki durumuna yakın olması gerekli ve yeterlidir.

CISG m.82.(2) hükmünde iade edilecek malın iade zorunluluğunun istisnalar düzenlenmiştir: “*Önceki fıkra hükmü aşağıdaki hallerde uygulanmaz: (a) malların iade edilmesinin veya teslim alındığı andaki duruma esaslı surette yakın bir durumda iade edilmesinin imkansızlaşması alıcının bir eyleminden veya eylemsizliğinden kaynaklanmıyorsa; (b) mallar veya malların bir bölümü 38. maddeye dayalı olarak yapılan muayene sonucunda ziya’a veya hasara uğramışsa; veya (c) mallar veya malların bir bölümü sözleşmeye aykırılığın tespit edildiği veya tespit edilmesi gerektiği tarihten önce ticarî faaliyetin olağan seyri içinde satılmış veya olağan kullanım kapsamında alıcı tarafından tüketilmiş veya şekil değiştirmişse.*”. Birinci olarak, alıcının teslim aldığı malı teslim aldığı andaki durumuna esaslı surette yakın şekilde iade malı iade edememesi alıcının eylem veya eylemsizliğinden kaynaklanmıyorsa, dönme hakkı kaybolmaz. İkinci olarak, satım konusu malın tamamı veya bir kısmı, alıcının CISG m.38 kapsamında yaptığı inceleme sonucu yok olması veya hasara uğraması, dönme hakkını etkilemez. Son olarak da alıcı, satım konusu malı iade etmesi gerektiğinden habersiz olduğu dönemde malı satmış veya tüketmiş olsa da dönme hakkını kullanabilir (Yılmaz, 2013; Erkan 2013).

Alıcının Sözleşmeden Dönmesinin Hüküm ve Sonuçları

Dönme beyanı ile birlikte sözleşme sona erer. CISG, dönme halinde sözleşmenin tamamen sona ermeyip tasfiye sözleşmesine dönüşeceği yönünde hükümler sevk ederek, Türk-İsviçre hukukunda hakim olan dönüşüm teorisini desteklemektedir.

CISG m.81 (1) “*Sözleşmenin ortadan kaldırılması, tazminat yükümlülüğü saklı kalmak kaydıyla her iki tarafı da sözleşme ile üstlendikleri yükümlülüklerden kurtarır. Sözleşmenin ortadan kaldırılması, uyumsuzlukların çözümüne ilişkin sözleşme hükümlerini veya sözleşmenin ortadan kaldırılması sonrasında tarafların haklarını ve borçlarını düzenleyen diğer sözleşme hükümlerini etkilemez.*” hükmünü içermektedir. Buna göre, taraflar dönmeye birlikte asli edim ve yan edim yükümlülüklerinden kurtulurlar. Artık, alıcı, satış bedelini, satıcı da, mal teslimi, bakım ve servis gibi yan yükümlülükleri yerine getirmek zorunda kalmazlar.

CISG m.81 (2) hükmü bunun dışında dönmeye sözleşmenin bazı hükümleri ile tasfiyeye yönelik maddelerinin yürürlükte kalacağını öngörmektedir. Başta sözleşmede yer alan tali yüküm olan tazminat ödeme yükümlülüğü devam etmektedir. Yine, sözleşmenin sona ermesi halinde tarafların hak ve yükümlülüklerini düzenleyen, tahkim, yetkili mahkeme, uygulanacak hukuk, cezai şart ve dönme cezaları, sorumluluk kayıtları ve gizlilik kayıtları gibi hükümler tasfiyeye yönelik olarak geçerliliklerini devam ettirirler (Yılmaz, 2013; Erkan 2013).

Taraflar arasında sözleşme ilişkisi ortadan kalktığı için taraflar tamamen veya kısmen ifa ettikleri edimleri iade etmekle yükümlüdürler. CISG m.82 uyarınca her iki taraf da iade borcu altında iseler, edimlerin aynı anda iade edilmesi kuralı burada da geçerlidir. CISG’de kabul edilen dönme teorisi gereği iade borcunun hukuki dayanağı,

iç hukuktaki sebepsiz zenginleşme hükümleri değil, tasfiye sözleşmesine dönüşen taraflar arasındaki sözleşmedir (Dayıoğlu, 2011).

CISG m.84 uyarınca taraflar birbirlerinden aldıkları mal ve semenden elde ettikleri yararları da ide etme yükümlülüğü altındadırlar. Bu kapsamda özellikle satıcı semeni tahsil ettiği tarihten itibaren işleyecek faizi alıcıya ödeyecektir. Alıcı da malı bizzat kullanmışsa bunun karşılığını alıcıya ödemek zorundadır. Bunun dışında alıcının maldan elde etmeyi ihmal ettiği ürün ve semere bedelini satıcıya ödeme zorunluluğu yoktur (Yılmaz, 2013; Dayıoğlu, 2011).

3 Satıcının Sözleşmeden Dönmesi

CISG m.64'te satıcının sözleşmeden dönmesi, alıcının sözleşmeden dönmesine ilişkin CISG m.49 hükmüne paralel olarak düzenlenmiştir. CISG m.64 hükmü şu şekildedir: ”(1) Satıcı aşağıdaki durumlarda sözleşmenin ortadan kalktığını beyan edebilir: (a) Alıcının sözleşmeden veya bu Antlaşmadan doğan yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmemesi sözleşmeye esaslı bir aykırılık oluşturuyorsa veya (b) Alıcı, satıcı tarafından 63. maddenin 1. fıkrası uyarınca verilmiş ek süre içinde semeni ödeme borcunu yerine getirmez veya malları teslim almaz veya verilmiş süre içinde bunu yapmayacağını açıklarsa. (2) Ancak, alıcının semeni ödemediği hallerde, satıcı, sözleşmenin ortadan kalktığını beyan etme hakkını yitirir; meğerki (a) alıcının gecikmiş ifası halinde, ifanın gerçekleşmiş olduğunu öğrenmeden önce sözleşmenin ortadan kalktığını beyan etmiş olsun veya (b) alıcının gecikmiş ifa dışındaki bir sözleşmeye aykırılığı halinde, i) bu aykırılığı bildiği veya bilmesi gerektiği andan itibaren makul bir süre içinde veya (ii) satıcı tarafından 63. maddenin 1. fıkrası uyarınca verilmiş herhangi bir ek sürenin geçmesinden sonra veya alıcının bu ek süre içinde yükümlülüklerini yerine getirmeyeceğini açıklamasından sonra makul bir süre içinde sözleşmenin ortadan kalktığını beyan etmiş olsun.”. Buna göre, satıcının dönme hakkı, alıcının sözleşmeyi esaslı ihlal halinde mevcuttur. Ayrıca, sözleşmenin ihlali esaslı ihlal niteliğinde olmasa da, satıcı, ek süre tanıyarak, bu süre sonunda semen ödenmezse veya mal teslim alınmazsa ya da bunları açıkça reddedilmişse, sözleşmeden dönme hakkı vardır (Chuah, 2013).

Temerrüde düşen alıcı, satıcının henüz dönme hakkını kullanmadan önce semeni öderse, dönme hakkı düşer. Ancak satıcı, ödemenin yapıldığını bilmeden bulunmuş olduğu dönme beyanı geçerlidir. Yine geç ödeme dışındaki diğer alıcının temerrüdü hallerinde de semen ödenmesine rağmen temerrüt devam ettiği sürece satıcı dönme hakkını kullanabilir (Zeytin, 2011).

Satıcı, sözleşmeden dönme hakkını alıcıya beyanda bulunarak kullanmalıdır. CISG m.26 ve 27 uyarınca şartlara uygun araçlarla yapılan dönme beyanı, alıcıya geç ulaşmışsa dahi satıcıyı dönme hakkından yoksun bırakmaz. Beyanın yazılı yapılması şart olmayıp, dava açma gibi başka suretlerle de ispatlanabilir (Mohs, 2015).

4 Sonuç

CISG, sözleşmeden dönme konusunda modern eğilimlere uygun bir sistem öngörmüştür. Bu dönme sistemi, tarafların hak ve yükümlülüklerini adil şekilde dengelemeye çalışmıştır. Sözleşmeden dönmenin şartları, dönmede uygulanacak süreç ve dönme sonrası tasfiyeye ait hususlar net ve açık bir şekilde ortaya konulmuştur.

Bunun ötesinde dünyada farklı iki hukuk sistem olan Kıta Avrupası sistemi ile Anglo-Amerikan sistemi açısından da kabul edilebilir ve uygulanabilir bir dönme sisteminin ortaya konulması da bu Konvansiyonun dikkate değer başarısıdır.

Özellikle dönmeyi son çare olarak öngören CISG hükümleri başta Almanya dair birçok ülkenin borçlar kanuna alınmıştır. Ne var ki, 2012 yılında değiştirilen 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunundan bu Konvansiyondan yeterince yararlanılmamıştır.

Kaynakça

- Atamer, 2005. **Uluslararası Satım Sözleşmelerine İlişkin Birleşmiş Milletler Anlaşması (CISG) Uyarınca Satıcının Yükümlülükleri ve Sözleşmeye Aykırılığın Sonuçları**, Beta Yayınevi.
- Chuah, 2013. **Law of International Trade: Cross-Border Commercial Transactions**, 5ThEdition, Sweet&Maxwell.
- Dayıoğlu, 2011. **CISG Uygulamasında Sözleşmenin İhlali Halinde Alıcının Hakları ve Özellikle Alıcının Tazminat Talep Etme Hakkı**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul
- Erkan, 2013. **CISG Gereğince Alıcının Sözleşmeden Dönmesi**, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul
- Goode, 2004. **Commercial Law**, 3rd Edition, Penguin Books, United Kingdom
- Huber, 2008. **CISG – Sözleşmeye Aykırılık Halinde Alıcının Hakları**, **Milletlerarası Satım Hukuku**, Editör: Atamer, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul

- Mohs, 2015. “*Sözleşmenin Alıcı Tarafından İhlali Halinde Satıcının Sahip Olduğu Hukuki İmkanlar*” in Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Birleşmiş Milletler Antlaşması (Viyana Satım Sözleşmesi) Şerhi, Editörler: Schwenzer, Çağlayan Aksoy, s.1056.
- Yılmaz, 2013. **Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması (CISG) Uyarınca Sözleşmenin İhlali Halinde Alıcının Hakları**, Yetkin Yayınları, Ankara
- Zeytin, 2011. **Milletlerarası Mal Satım Sözleşmeleri (CISG)**, Seçkin Yayıncılık, Ankara